

## Tovább korszerűsítik a fehértói halgazdaságot

A Szeged határában levő fehértói halgazdaság jelenleg is az ország egyik legsebb, legnagyobb haltenyésztő telepe. Most azonban mintegy 5 millió forint állami beruházásból tovább korszerűsítik. A gazdaság területét úgynevezett övcsatornával veszik körül, s ezzel a különböző tavak vízellátása és a lecsapolás munkája sokkal könnyebbé és egyszerűbbé válik a korábbiakhoz képest. Eddig ugyanis a vízbeemelőt zsilipektől, szivattyúktól távolabb eső tavakat csak egymáson át tudták feltölteni. A vizet egyik tóból

a másikba újra, meg újra át kellett emelni. Ez nemcsak sok munkát, időt vett igénybe, hanem a halállományt is állandóan háborgatta. Ezután — ha majd üzembe helyezik a készülő övcsatornát — a szükséges vizet közvetlenül engedhetik be a tavakba. Ugyanígy leegyszerűsödik a lecsapolás is. E nagyarányú csatornaépítkezésnek halegészségügyi szempontból is nagy jelentősége van. Lehetőség nyílik arra, hogy állandóan tiszta, fertőtlenített vizet kapjanak a különböző tavakban nevelkedő halak.

## Idén több élelmiszert tartósít a konzervipar

Nemsokára kezdődik a konzervgyártási idény. Terv szerint a tavalyinál mintegy hatezer vagonnal több élelmiszert tartósítására készülnek fel.

A gyárak korszerűsítésére, felújítására, új feldolgozó gépek üzembe állítására, üzemrészek és raktárak építésére az idén mintegy 160 millió forintot költenek.

Az idén, a tavalyihoz képest kedvezőbb a konzervipar helyzete, mert már a zöldborsóérés idejére megkezdődik a termelés a békéscsabai új konzervgyárban.

## Számok, érvek - és az iskolareform

Országgyűlésünk tavaly emelte törvényre az oktatási reformnak azokat az elveit, melyeket széles körű társadalmi vitában hagyott jóvá a kollektív szervezettek, a szülői munkaközösségek, a népfőiskolák! Hiszen agitáción, meggyőzésen is múlik mindez, nemcsak büntetések. Az egyén és a társadalom közös érdeke, hogy legalább az alapműveltséget megszerezze hazánk minden polgára, hiszen a magasabb színvonalon szervezett munka magasabb tudást követel.

Mondják sokan, hogy az általános iskolában nem sok a tennivaló, hiszen ez igen sikerült és bevált iskolatípus. Ezzel szemben az az igazság, hogy éppen itt diktál az élet legtöbb feladatát. A reform egyik célkitűzése például az, hogy azonos színvonalra emeljék a falusi és tanyai iskolákat a városiakkal; azonos ellátottság jellemezze őket, így megszűnjön a múltból öröklött különbség. Nem titok, hogy falun és tanyán még ma is vannak részben osztott vagy osztatlan iskolák, s itt máig sem valósulhatott meg kellő mértékben a szakszerűség az oktatásban. Az általános iskolákban 100 tanórától 57 esik szaktanárokról, s 5700 olyan pedagógusunk dolgozik, akiknek nem szakja a tantárgya, vagy képesítése nem felel meg annak az iskolatípusnak, illetve osztálynak, amelyben tanít. Annak ellenére is hiteles ez az adat, hogy a felszabadulás óta kétszeresére emeltük a pedagógusok számát, hiszen az oktatás demokratizmusára nézve többszörösére nőtt a tanítványok száma. »Forradalmi« változást nem remélhetünk ebben a dologban rövid idő alatt, de feltétlenül apellálni kell arra a társadalmi segítségére, amelyet a községek lakói, termelőszoftkezetek nyújthatnak saját kis polgárai érdekében, olyformán, hogy bekapcsolódjanak az iskolaeépítési akcióba és társadalmi ösztönzőket küldjenek tanárképzőre. Először a tárgyi feltételeket kell megteremtetni — nevezetesen az osztatlan iskolák helyett osztott körzeti iskolák kellenek, melyekhez megfelelő közlekedés vagy diákköthetőség

maga a reformtörvény is, amikor 16 évben határozza meg az iskolakötelezettséget, de ez elsősorban adminisztrációs segítség. Mennyi dolga akadna itt az ifjúsági szervezetteknek, a szülői munkaközösségeknek, a népfőiskolák! Hiszen agitáción, meggyőzésen is múlik mindez, nemcsak büntetések. Az egyén és a társadalom közös érdeke, hogy legalább az alapműveltséget megszerezze hazánk minden polgára, hiszen a magasabb színvonalon szervezett munka magasabb tudást követel.

Igy jelent meg a reform vívmányaként a szakközépiskola, melynek 100 osztálya működik már a különböző gimnáziumok keretében, kísérletként. Nagy vita volt körülötte: lehet-e egyszerre alapos általános műveltséget és szakmát adni? Akik e vitában »nem«-mel válaszoltak, rendszerint elavult formában fogták fel az iskolamunkás fogalmát. A technikai fejlettség alacsony színvonalára miatt régen a manulális képzés dominált a szakmunkások tanításában, s emiatt a nagy gyakorlat. Ma azonban az általános műveltség a döntő. Nem a kisipar, hanem a gépi nagyipar korszakában élünk, a szakmunka az automata gépsorok, berendezések kezelése felé halad. Van olyan üzemünk, melyben nem tudják az ilyen gépeket munkába állítani, mert kezeléssükhöz nincs elegendő szakmunkás, mérnököket pedig nem tudnak oda beosztani. A termelés gyakorlatában pedig az alacsonyabb kézügyességet lehet előbb pótolni. A régi szakmunkásokat például mintegy 500 órán át tanították reszelni — ez ma már óriási luxus lenne!

csolódik, ezekhez pedig jó szaktanárok.

Italános iskoláinkban 120—122 ezer tanuló végez 1962-ben, s mintegy 43—43,5 százaléku, azaz körülbelül 58 ezer tanuló közülük tovább a középiskolákban. Egyes szakmák és minisztériumok már is fájlatják ezt az arányt, mondván, hogy nem lesz szakmunkás-utánpótlás, ezért lassítani kellene a középiskolai hálózat fejlesztését. Ezt azonban semmi sem indokolja. A hiba ott rejlik, hogy az egyes szakmák szinté egyedüli forrásnak tekintik az általános iskolát, pedig fiatalok ezrei dolgoznak az üzemekben segédmunkásként és betanított munkásként, mégpedig olyanok, akik figyelmen kívül maradvára megkednének. Idén 5300 olyan diák érettségizik, aki 5+1-es gimnáziumban szakmai előképzettséget szerzett, s rövidített úton szakmunkáská képezhető. Egy év múlva már 12 ezer ilyen diák érettségizik, s lassanként minden érettségiző osztály ilyen lesz. A szakmunkásképzés gerincévé ez a korosztály válik fokozatosan, itt kell tehát keresni az utánpótlási eret.

Az ismertetett számok országos statisztikai adatok, de Szegedre, iskolaváros jellege miatt, talán fokozatosan érvényesek. Érdemes fölöttük elgondolkodni a reform végrehajtása közben és a mostani iskolaév befejezése előtt.

Sz. S. I.

## A vezetők és a munkások jó együttműködése

### Vállalati intézkedési terv a kongresszusi munkaverseny segítségével a kenderfonógyárban

A kenderfonógyári munkaverseny tízezeréves múltjának sok felemelő és megható tényét jegyeztük már fel. Az üzem dolgozóinak tenniakarása, érdeklődése nyilvánult meg az eddigi nemes vetélkedésekben, s mutatkozik meg most is a kongresszusi verseny idején a termelés, a gazdálkodás javításáért, a technikai haladásért.

— A kongresszus tiszteletére vállaltuk, hogy megtagadunk a rostitványanyagból 10 tonna szövőfonalat gyártunk, ennivel többet adunk a népgazdaságnak. A különféle költségekkel, segédanyagokkal való jobb gazdálkodással másfél százalékkal csökkentjük a vállalati költségcsinzt — újságolja Ördög Andrásné, a szakszervezeti bizottság titkára. Utána határozottan hozzáteszi: »Ez az összesítés a dolgozók, a szocialista brigádok javaslatai alapján született.«

### Már a tettek következnek

A munkatermekben, ahol a munkások, brigádok hozzatették a nagy egészek a maguk »aprópénzét«, ma már a tettek következnek. Versenyeznek az egyének, a brigádok, az osztályok, s néhány nap óta a kártyolában egymással vetélkednek a szakmányok is.

Milyen segítséget nyújt ehhez a lelkes versenyhez a vállalat vezetősége?

— A szocialista és e címmel küzdő, a legeredményesebben dolgozó brigádok részére külön jutalmat tűzött ki — magyarázzák —, s természetesen veszik, hogy az idén is többen elnyerhetik majd a kiváló dolgozó-kitüntést. Szinte betéve tudják egyesek, hogy tavaly a kiváló dolgozó-kitüntetés első fokozatát kilencvenen, a másodikat pedig kilencvenhatan nyerték el. Az ezzel járó pénzjutalom összege meghaladta a 112 ezer forintot. Az üzemrészek közötti verseny legjobbjai részére az igazgatói alaphő 158 600 forintot fizettek ki.

A legjobb jutalmazását, kitüntetését ma már természetesen veszik a dolgozók, s ezt úgy könyvelik el, mint a vállalatvezetés munkaversenyt segítő, a dolgozókat serkentő tevékenységét. A vezetésnek azonban más feladata is van a munkaversenyben. A Minisztertanács és a SZOT szocialista munkaverseny irányításáról szóló határozata például a többi között kimondja, hogy a vállalati munkaverseny célkitűzésének kidolgozásával együtt dolgozza ki a vállalat a terv teljesítését biztosító műszaki intézkedési tervet is.

### Osztokodnak a közös gondokon

Az idei terv önmagában is jelentős feszítettséget mutat a tavalyi tényszámokhoz mérten a Szegedi Kenderfonógyárban. A termelést 2,5 százalékkal, a termelékenységet 1,5 százalékkal kell

növelniük. S ez nem könnyű feladat, mert a végfonodában már tavaly is teljes volt a gépkészítés, ahogy »vállalati nyelven« mondják, »szűk volt a keresztmetszet«. Lényegesebb beruházás nélkül 2,5 százalékkal növelni a termelést, nem kis dolog. Mégis a kongresszusi felajánlásban feljebb tolták a mércét. Megtakarított nyersanyagból akarnak 10 tonnát több fonalat előállítani és lényegesen csökkenteni az önköltséget.

— Nagy gond — mondják —, de a munkások, a műszakiak együttes erőfeszítésével megoldható. Ezért a vezetők és a munkások szinte minden lényegesebb tennivalót megtanácskoztak. Nemcsak a vállalat jegyzékét fel, hanem azt is, hogy a vezetőknek milyen intézkedéseket kell megvalósítaniuk a munkaverseny közvetlen segítségével. Ezzel gazdagabb tartalmat is adnak a szocialista munkaversenynek az üzemben.

### A szocialistabrigádmozgalom támogatása

Mit tartalmaz ez az intézkedési terv? Lapozzunk csak bele. Szerepel benne a 15-ös finomkártyalógó hengereinek átalakítása, hogy a jövőben lenfeldolgozásra is alkalmas legyen, s ezzel gazdaságosabbá váljon a gép üzemeltetése. A gép átalakítása után megszűnik majd az előkártyolában mutatkozó »szűk keresztmetszet« is. Üzemszerűen alkalmazzák a kenderrost-pácolást minden kőfajtánál. Ezzel jelentősen javul majd a minőség és csökken a porképződés. A pácolási eljárás meghonosítják a nyújtó, elő- és direktfonógepeknél is. A kártyoló üzemrészt termelékenységének növeléséért tekercsképző szerkezettel látják el a 4-es előkártyológépet, amely az üzemben keletkező hulladékanyagot s a lent dolgozza fel.

A szocialistabrigádmozgalom támogatására a meglevő brigádokat a jövőben egy-egy vezető beosztású műszaki dolgozó hatékonyabban segíti. Hogy eredményesebb legyen a brigádok termelési, minőségjavító, általában a gazdaságosságot elősegítő munkája, művezetők is részt vesznek a brigádok tevékenységében. A verseny nyilvánosságának javítására is több intézkedést akarnak megvalósítani.

### Az észre és a tapasztalatokra kell építeni

A tervben rögzítik a párt és a szakszervezet feladatait is. Ebben a többi között szerepel az, hogy két alkalommal kommunista aktívalást tartanak, amelyen ismertetik az eredményeket, és megbeszélik a további feladatokat. Negyedévenként műszaki klubnapokat rendeznek, ahol nemcsak a termelés legfontosabb kérdéseiről, hanem a munkaverseny aktuális problémáiról is be-

szelgetnek a műszaki dolgozókkal.

Részletesen felsorolják a tervben, hogy az igazgatói alap jutalmazási keretéből hány forintot fordítanak a kulcsfeladatok megvalósításának ösztönzésére. A takarékosági mozgalom eredményét negyedévenként értékelik, s a tényleges megtakarítás négy százalékát, legfeljebb azonban negyedévenként ötezer forintot használnak fel jutalmazásra.

Lehetne még sorolni az intézkedési terv pontjait, amelyek a szocialista munkaverseny sokszínűségét és gazdagságát adják. Így együtt látva a célkitűzések számait, a vezetés feladatait, amelyek közül már igen sokat meg is valósítottak, bizakodva nézhetünk a Szegedi Kenderfonógyár kongresszusi munkaversenye elé. Helyes lenne, ha más üzemekben is a gazdasági és műszaki vezetők ehhez hasonlóan támogatnák a munkaversenyt, és mindenütt győzne az a felismerés, hogy a feladatok megvalósításában az emberek észére és tapasztalataira, üzemszervezésre, tervszerű intézkedésekre, s nem pedig a fizikai munka fokozására kell építeni.

Nagy Pál

## Országos ankét az általános iskolai tanárképzés reformkérdéseiről Szegeden

Az általános iskolai tanárképzés reformkérdéseinek megvitatására tegnap reggel kétnapos ankét kezdődött a Szegedi Pedagógiai Főiskola dísztermében. Az ország különböző részéből közel kétszáz pedagógus vett részt az ankétban, s megjelentek többek között a Művelődésügyi Minisztérium képviselői, az ország valamennyi főiskolájának vezetői, a reformbizottságok elnökei, a tanácsok művelődési osztályának vezetői, valamint általános iskolai szakfelügyelők. A megjelenteket Csukás István főiskolai igazgató üdvözölte, majd megnyitotta az ankétot.

Elsőként Drien Károly tanszékvezető főiskolai docens tartott előadást »A pedagógusképzés reformproblémái a szocialista tábor országában« címmel. Ezt követően »A főiskolai oktatás korszerűsítésének problémái az általános iskolai és a társadalmi igények szempontjából« címmel dr. Szendrői János kandidátus, tanszékvezető főiskolai tanár tartott előadást. Korreferensek voltak: Bély Miklós tanszékvezető főiskolai tanár Egerből, Döme Mihály középiskolai tanár, a Csongrád megyei tanács művelődési osztályának vezetője, és Szántai István Kossuth-díjas csongrádi általános iskolai tanár. Az előadást követő vitában felszólaltak a testvériskolák képviselői is.

Délután 3 órakor folytatódott az ankét dr. Kiss István kandidátus, tanszékvezető főiskolai tanár »A tudományos korszerűség és a világnézet nevelés a főiskolai oktatásban« című előadásával. Korreferensek voltak: Forgács Géza és dr. K. Tóth Fe-

renc tanszékvezető főiskolai adjunktusok.

Az ankét résztvevőinek tiszteletére a főiskola dísztermében este fél 8 órai kezdettel házi hangversenyt rendeztek, amelyen közreműködött énekszámokkal Kovács Gabriella főiskolai tanársegéd, Szendrői Imre Liszt-, Chopin- és VIT-díjas zongor-

ist, főiskolai adjunktus, valamint a Szegedi Pedagógiai Főiskola Gyakorló Általános Iskolájának énekkara és a főiskola női kara. Vezényelt Erdős János tanár és Kardos Pál főiskolai docens.

Kiállítás is rendeztek az ankét megnyitásával egyidőben, amelyen a műszaki ismeretek és gyakorlatok tanításának hallgatói által készített munkadarabokat, valamint a rajztanszék hallgatóinak és a gyakorló általános iskola tanulóinak rajzait és festményeit mutatták be.

Ma délelőtt 9 órai kezdettel tovább folytatódik az ankét.

## Új precíziós öntőde a kéziszerszámggyárban

Hosszú kísérletezéssel, sok gondnal, bajjal valósították meg a precíziós öntést néhány évvel ezelőtt a Szegedi Kéziszerszámggyárban. A kezdeti kudarcok néha elkedvetlenítették a kísérletezőket, de aztán nagyobb energiával, lelkesedéssel fogtak ismét munkához. Végül is siker koronázta akarataikat, s most már annyi megrendelést kap az üzem, hogy bővíteni kell a precíziós öntődet.

Eddig a gyár különböző

épületeiben helyezték el az öntődéhez tartozó gépeket, szerszámokat, kemencéket. Most egy nemrég épült raktár bővítésével új, nagyobb öntődet hoznak létre. Itt helyezik majd el a via-szólót, a maguk készítette kemencéket, gépeket, munkadarabokat.

Már épül az új öntőde energiaellátását biztosító transzformátorház. Rövidesen megkezdik az öntőde építését is. Az előzetes számítások szerint 1963-ban az üzem precíziós öntődéje 12 millió

forint értékű árut gyárt majd. Három évvel ezelőtt ennyi volt az egész üzem egyévi termelési értéke. Az idén tízmillióval nagyobb a terv, mint tavaly, s jövőre ugyancsak tízmillióval növelik azt, s ezzel eléri az évi ötvenmillió forintos termelést. Ebben nagy szerepe lesz a precíziós öntődének, annak az áldozatos munkának, amellyel az üzem vezetői kísérleteztek, meg-honosították Szegeden ezt az új öntési eljárást.